

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Quæstio XLVI. In Titul. XLVI. De Observatione Jejuniorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

QUÆSTIO XLVI.

IN TITUL. XLVI. DE OBSERVATIONE JEJUNIORUM.

3651 **T**itulus iste tribus Capitulis constat. In. 1. continetur dubium, Innocentio III. propositum à Clericis S. Petri Magol. utrum, si Nativitatem Domini, vel assumptionem B. Mariæ, vel festivitatem alicujus Apostolorum, in secunda Feria contigerit evenire, die Sabbati præcedentis Vigilia debeat jejunari? Secundo, an in Vigilia B. Matthiæ Apostoli sit jejunium injungendum? Ad quod Innocentius, *breviter*, inquit, *respondemus*, quod die Sabbati festivitates præbeatas secunda Feria præcedentis, & B. Matthiæ Apostoli debet Vigilia jejunari.

Deinde in c. *Explicari*. 3. eodem, Pragensis Episcopus ab Honorio III. petivit explicari, an, si Festum Nativitatis Domini occurrat Feria VI. licitum sit omnibus, carnes comedere? respondit Pontifex; quod illi, qui nec voto, nec regulari Observantia sunt ascripti in Feria sexta, si Festum Nativitatis Dominica die ipso venire contigerit, carnibus propter Festi excellentiam vesci possunt, secundum consuetudinem Ecclesiæ Generalis, nec tamen hi reprehendendi sunt, qui ob devotionem voluerint abstinere.

3652 Demum Archi-Episcopo Bracharensi super quibusdam Innocentium III. requirenti (videlicet, utrum in omnibus sit Apostolorum Vigiliis jejunandum? cum quidam asserant non esse jejunandum in omnibus, sed sex tantum; verum etiam jejunandum fit in Adventu Domini, cum inde sentiant diversi diversa: quibusdam dicentibus, sed paucioribus jejunandum esse tunc temporis; pluribus vero, se ad hoc asserentibus non teneri. *Utrum insuper, si Festum illorum, quorum Vigiliis jejunamus, secunda Feria evenire contingat, in præcedenti Sabbato sine Vigilia faciendæ*) respondit Pontifex. 1. quod omnium Apostolorum Vigiliæ sunt in observatione jejunii celebrandæ, præter Vigilias

Tom. III.

Apostolorum *Philippi & Jacobi, & B. Joannis Evangelistæ*, quoniam ipsorum solemnitas, intra solemnitatem Paschalem, istius autem, intra Natalem Domini celebratur. 2. Quod jejunium etiam in Adventu Domini apud suos agatur. 3. Quod Sanctorum quoque Vigiliæ, quorum Festivitates oportet secunda Feria celebrari, in præcedenti sunt Sabbato jejunandæ. 4. Festivitatem Bartholomæi Apostoli, de cujus celebratione dubietas erat apud quosdam esse celebrandum, secundum consuetudinem regionis. 5. Eos, qui diebus quadragesimalibus, tempore, quo tantæ famis inedia ingruebat, quod magna pars populi, propter inopiam annonæ periret, carnes comedere sunt coacti, in tali articulo non esse puniendos; preces tamen Domino pro illis, & cum illis effundendas, ne ipsis aliquatenus imputetur: quia bonarum mentiuntur est, ubi timere culpam, ubi culpa minimè reperitur.

Inter alias quæstiones etiam erat. 1. 3653 quid dicendum de illis, qui in Sabbato juxta terrarum consuetudinem aliarum, propter debilitatem, quam in se sentiunt, carnes sumunt, quod in partibus tuis nullatenus fieri consuevit, cum hoc ab aliis molestè feratur, & oriatur in illis occasio detrahendi. 2. Quid de illis, qui in Quadragesima, vel in aliis jejniis solemnibus infirmantur, petunt sibi esum carniū indulgeri, quorum quidam promittunt, propter hoc elemosynam se facturos, quidam vero propter necessitatem infirmitatis urgentis hoc à te sibi quasi ex debito, concedendum requirunt. Ad 1. respondit Innocentius, quod super sua consuetudinem regionis facias observari, sic tamen, quod debilibus, & infirmis propter hoc periculum non emergat. Ad 2. Cum non subiaceat legi necessitas, desiderium infirmorum, cum urgens necessitas exigit, supportare

Ppp pp 2

potes,

potes & debes, ut majus in eis periculum evitetur.

3654 Ex his canonibus, qui per se satis clari sunt, *not. 1.* etsi in *c. 1.* dicatur *si contingat occurrere in feria 2. festa inibi expressa*, die sabbati precedenti jejunium vigilia celebrandum esse, hoc tamen non restringi ad illa tantum festa; sed etiam alia ibi non expressa, quorum vigilia cum jejunio celebratur, ut patet ex usu Ecclesie, idque propter festivitatem diei Dominice & lætitiæ resurrectionis Dominicæ quæ in eo celebratur; quam rationem expressit Cassianus *collat. 2. in cap. 20.* ibi: *Diem Dominicam custodiamus, in qua majores nostri, nec jejunium agendum, nec genu esse flectendum, ob reverentiam resurrectionis Dominicæ, tradiderunt*, & D. Thomas *2. 2. q. 147. à 5. ad 3.* ubi ait: *Jejunia, quæ præcepto Ecclesie instituntur, cum sint magis jejunia afflictionis, quam exultationis, non conveniunt in diebus lætitiæ.*

3655 *Not. 2.* ex hoc textu habetur quidem, etiam *S. Matthia Apostoli debere vigiliam jejunari*, non tamen prohiberi, quo minus ex justa & gravi causa transferri possit in diem opportunum, ut docent complures; id, quod in pluribus quoque diocessibus ab Ordinariis factum est. Quod autem dicitur *de jejunio in Adventu*, olim tenebat apud Romanos; hodie autem solos nonnullos Monachos, & Religiosos solum hujusmodi jejunium mansit, qui partim propriis institutis, partim usu, & more id retinuerunt; sic *Azor p. 1. l. 7. c. 27.* (aliàs 16.) *q. 3.*

3656 *Not. 3.* vigilias festivitatum. *S. Philippi & Jacobi*, uti & *S. Joannis Evangelistæ*, non jejunari; illas, quia infra festivitatem Paschalem; istam, quia infra Natalem Domini, celebrantur; nam tempore Paschali (sicut nec diebus dominicis) non jejunatur, ut dicitur *c. Scire debet 8. §. instar. dist. 76.* ibi: *instar ergo Dominicæ, tota quinquaginta dierum curricula celebrantur; & omnes isti dies, velut dominici deputantur; & c. post Pascha 10. dist. ead.* quorum illud est *S. Ambrosii*; istud, *Isidori.*

3657 Dices: in *c. statuimus. 4. dist. ead.* *Urbanus Pontifex* statuit, ut jejunia quatuor temporum ita per annum distribuantur, ut primum initio Quadragesimæ; secundum in hebdomada Pentecostes;

tertium in mense Septembri; quartum in Decembri, more solito fiat: *R. ex Azor tom. 1. l. 2. c. 27.* *Fagundez* in *4. præcept. Eccl. c. 5.* & aliis, tempus illud Paschale jejunare non licet. Nam respondendum est, tempus illud Paschale, intra quod jejunare non licet, computari à Pascha Resurrectionis usque ad Pentecosten. Unde post Pentecosten etiam in ipsa hebdomada jejunari potest, cum jam non dicatur *tempus Paschale.*

Not. 4. in casu, quo festum Nativitatis Domini occurrit feriâ 6. omnes licite posse vesci carnibus, qui aliunde, quam lege Ecclesie, (puta, voto vel professione) non sunt prohibiti, ut habetur *c. fin. h. t.* quo habetur, quod absolute votens non comedere carnes die veneris, & si postea in ea eveniat festum nativitatis Domini, teneatur ea die à carnibus abstinere, & ita per hunc textum docent *Sylvester V. jejunium 9. n. 10.* *Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 18. l. 20. n. 290.* *Suar. de Relig. tom. 2. lib. 4. c. 20. n. 7.* *Portel. in addit. ad dubia Regul. V. jejunium n. 9.* Videtur tamen hoc accipiendum de voto non comedendi carnes generaliter facto, non autem specialiter, nimirum ullis sextis feriis, quibus aliàs de jure non licet; sic enim sub tali voto non veniret feria sexta, quæ occurrit Natalis Domini, de quo *V. Sanchez in decalog. l. 4. c. 11. n. 61.*

Quæstio est, an Laicus, qui ex voto, vel Regularis, qui ex professione, vel vi observantiæ regularis, aut statuti, tenetur abstinere ab esu carnium quolibet die Veneris, seu feriâ sextâ, peccet solum contra votum, vel observantiæ regularem, aut statutum, si tali die, occurrente in eo Natali Domini, carnibus vescatur: affirmativam tradi à pluribus apud *Barbof. in dict. c. fin. h. t. n. 3.* quia Pontifex in præsentem cum omnibus fidelibus in ea prohibitionem dispensat, relicta sola voti, vel statuti Regularis obligatione. Unde sublata juris prohibitionem per hunc textum in ea, quæ remanet, ratione Regularis observantiæ, poterit Prælati Religionis dispensare cum suo subdito in esu carnium in sexta feria, si sit Natalis Domini, ut resolvunt *Sa dict. V. jejunium n. 6.* *Fr. Emman. qq. Regul. tom. 3. q. 45. à 3. Thom. Sanchez tom. 1. l. 4. c. 11. n. 63.*

n. 63. & alii. Ad extremum nota, festo Natalis Domini plura olim fuisse annexa prater eum carnis, de quo diximus, ut

vi. ri potest apud Gonzalez indist. c. fin. h. t. n. 3. ut est celebratio trium Missarum computus annorum deinceps, &c.

QUÆSTIO XLVII.

IN TIT. XLVII. DE PURIFICATIONE POSTPARTUM.

3660 **H**ic titulus constat c. *Unico*, in quo habetur quæstio, Innocentio III. ab Armachano Episcopo proposita, *per quantum tempus mulieres post partum ab ingressu templi abstinere debeant?* cum secundum legem Mosaicam certi dies deputati fuerint, quibus ingredi templum non poterant; cui respondit Pontifex: *quod, postquam umbra legis evanuit, & illuxit veritas Evangelii: si mulieres, post prolem emissam, aclura gratias, Ecclesiam intrare voluerint, nulla proinde peccati mole gravantur, nec Ecclesiarum est eis aditus denegandus: ne pena illis converti videatur in culpam. Si tamen ex veneratione voluerint aliquandiu abstinere, devotionem earum non credimus improbandam.*

3661 Potissimum, quod hic not. est, in antiqua lege fuisse quædam præcepta *meritæ ceremonialia*, quædam *judicialia* & ex illis alia, quæ principaliter ordinata erant ad præfigurandum Christi Adventum, & mysteria circa illum, *de futuro*, seu tanquam *rei nondum factæ, sed futuræ*; alia verò solum ad aliquam devotionem, ritum, ac ornatum sacrificiorum, qualia sunt, quæ pertinebant ad vestimenta Sacerdotum, altaria, vasa &c.

Not. 2. præcepta tam *ceremonialia*,

quàm *judicialia* legis veteris, jam esse *evacuata*, hoc est non amplius obligare in vi, quâ pollebant, ante legem gratia per Christum; quædam tamen ex illis esse *mortifera*, hoc est citra peccatum nunc observari non posse, cum contineant opposita sacræ fidei, *quod Christus nondum venerit*, cujus contrarium Christianâ fide certum est; reliqua verò, posse observari, non quòd ipsa ligent in vi legis antiquæ (sic enim *mortua* sunt, ut diximus) non tamen esse *mortifera*, hoc est, posse à Fidelibus observari citra peccatum, ut est Purificatio post partum, oblationes decimarum, &c.

Not. 3. Per *legem veterem* intelligi, 3662 legem scriptam, olim latam à DEO per Moysen; continebatur autem præcepta triplicis generis nempe *ceremonialia*, quæ erant de rebus sacræ ad divinum cultum pertinentibus; *Judicialia*, quæ erant de rebus civilibus ad rectam populi administrationem spectantibus; *Moralia*, quæ erant ad singulorum mores, juxta rationis ductum componendos. Unde, cum dicitur, *evacuata esse legem veterem, & mortua ejus præcepta*, intelligitur de primis duobus, non autem *moralibus*, in quantum continent naturæ legem, seu præcepta naturalia.

